

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:	Előfizetési árak:	Kiadóhivatal:
Vármeze-utca 986. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. BÉRMENTELLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.	Egész évre . . . . . 4 ft. — Félévre . . . . . 2 ft. Negyedévre . . . . . 1 ft. — Egyes szám . . . 8 kr. MEGJELEN HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.	Belicey-utca 11. szám, (saját ház), hova az előfizetés pénzek intézendők. — Hirdetéseket jutányos áron elfogad BÉLYEGDÍJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.

Sötét bűnök.

A miniszterium által kibocsátott népmozgalmi statisztika örvendetes eredményeket tüntet fel a múlt évről s rövidesen érinti azon okokat is, melyek a születések és halálozások adatainál azon fordulatot idézték elő, hogy az általános vett népesedésben növekedés állott elő. Nem szándékoznak a számadatok felsorolásával szemlét tartani azon tényezők fölött, melyek a népesedési arányra, a korábbi évekhez viszonyítva, módosítólag hatottak, de megragadjuk az alkalmat, hogy egy rettenetes, lelketlen bűnről beszéljünk, mely népesedési viszonyainkuak legsötétebb pontja, a 19-ik századnak szégyene és a magyarságnak kiáltó veszedelme.

Tény az — és ennek konstatálása nekünk is örömet okoz, — hogy a múlt évben a népesedés kedvezőbb arányokban haladott előre, mint az előző esztendőben, mivel nemcsak a születések száma mutat növekedést, hanem az elhaltak végösszege is szembetűnően kevesebb. S ha ennek a két tényezőnek a szembeállítását megállapítja is a hidegen és felületesen szemlélő előtt a kedvező népesedési arányt, a komolyan vizsgálódót nem vezeti tévútra, mert az első tekintetre is tudatával bír annak, hogy a születések száma nem egyzethető össze a népesség szám-arányával s így erkölcsi vagy valami más okának kell legyen, hogy a viszony elszomorítóan kedvezőtlen.

A halálozási szám esökkenésére nézve magok a közegészségi viszonyok gyakorolják a legnagyobb befolyást s annyi tény, hogy a hatóságok a múlt évben, a kolera járvány fenyegető veszedelmének hatása alatt állva, komolyabban vették az ellenőrzési intézkedéseket. Hozzájárult még ehhez azon körülmény is, hogy maga a nép is kezd belátni az óvintézkedések szükségességét s kénytelen-keltetlen bár, de végzi azon kötelességeket, melyek e részben reá hármlanak.

De álljon a dolog bárhogyan, származott legyen a halálozás kisebb száma a hatóság öntudatos intézkedése, vagy pusztán véletlen körülmények által, az eredmény maga örvendetes és nem aggodalmat keltő, mint a születések adatai.

A születések számának apadása ugyanis, — legalább az általános felfogás szerint — független a közegészségügyi viszonyoktól s inkább közgazdasági és erkölcsi okokra vezethető vissza. Kell és szükséges bizonyos fokú anyagi jólét, vagyoni és megélhetési függetlenség ahhoz, hogy valaki családot alapítson s gyermekeket neveljen az élet súlyos gondjai s nyomorúságai közepe, de szükséges fenkölt és erős erkölcsi érzet ahhoz is, hogy ne vágja ketté a természet utját s bűnös kezekkel ne markolásszon bele isten rendelésébe.

Pedig ez történik nálunk. Ezt mutatja a statisztika s erre a megdöbbenő, sötét és szomorú képre mutatott reá egyik hírneves ember barát, felhiva a hatóságoknak, mint erkölcsi tes-

tületeknek figyelmét arra a rut és cöda bűnre, melynek neve: — *gyermeksikkasztás*.

Visszataszító még a szó is, melynek leírása pirului készlet. A vagyon utáni örületes hajsza, a lelketlen és undorító számítás teremtette meg korunkban ezt a lealacsonyító bűnt. Odáig jutottunk erkölcsi felfogás dolgában, hogy a sok gyermekkel megáldott tisztességes anyákat lenézik, sötét talán ki is nevetik, mert számításaikból kifeleltek a vagyont, azt a darab rögöt, melyből annál kevesebb jut a gyermekeknek, minél többen vannak. A családi élet tisztessége, szentsége és az anyai hivatás magasztos fogalma áldozatául esett a bálványának, mely az isten képmására teremtett embert az oktan vadnál is mélyebbre alacsonyította.

És akkor lenne még a statisztika rettenetesen sötét, ha ki lehetne böngészni az anyakönyvekből, mekkora százalék esik a születésekből a gazdagabb és mekkora a szegényebb osztályra?! Míg a szegényebb szülők 4, 5, 6 gyermekkel megáldva küzdenek a megél.etés nehéz gondjaival s családi örömeikben keresik az élet nemesebb hivatását s gyönyöröit, addig a gazdagabb szülők házában alig találunk többet 1—2 gyereknél, mert — elég szégyen — gazdagabb paraszt-gazdáink esztét is megméltelyezte a két gyermekes sváb-rendszer. Jobban szeretik a vagyont a saját vérüknél, a saját nemzetségüknél és hogy szét ne daraboltassék, inkább készek magzataikat szétadaradozni.

És ez a borzasztó bűn már rendszerré vált!

A SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCAJA.

Novatimon.

Üldögelek udvaromon
Körülöttem néma csend . .
Zajtalanul áll lakásom
Egy lélek síns oda bent.
Bármí érjen
Senki ide nem kerül.
Bizonyisten
Rossz, unalmas egyedül.
Szomszéduságom keltös utca,
Cserepesház párosan.
Zsindelyezve egymagára
Közük csak az engém van.
Munkás kéztől
Ez is immár porba dül.
Változatlan
Én maradok egyedül.
Én házammak öreg társa,
Ös-epersfa búcsut ínt.

Levelével susog a szél
S lágy kezevel rám leggint.
— „Ágy-legénynek
Öreg-dáma!” — szól, repül.
Csúfolódik.
Csak én hallom egyedül.

Kikaragom, az ostoba
Nem érdemlök egyebet.
Rég tudom, a pletyka-hordó
Más ügyén csak jót nevet.
De fogadom
Hogy lefözöm emberül.
Egy év múlva:
Én se leszek — egyedül.

Sáczai M. Kálm.

Szép asszony.

— Rajz. —

Írta: BIBÓ LAJOS.

Lábait, melyeken piczike, virágokkal, mosolygós rózsákkal telesztött papucsot táncoltat, hanyagul nyugtatja a bársonyos zsöllén s nevetve tekint arra a halovány fiatal emberre, ki sovárogra, epedve kíséri minden mozdulatát.

A kis szoba csendes.
Az ezüstös kalitba zárt énekes madár ugyan néha megrázza bóbítás fejecskejét, rendezgeti tollait s csi-csergő dalba kezd, de azután ő is elnémul, elhallgat. Kinek daloljon és miről?

Csak a virágok, a pompás délszaki növények suttognak hallkan, rejtelmesen s terjesztik azt a nehéz kellemes illatárt, mely felkavarta a vért, az idegeket s édes gyönyört, lázas mániort okoz.

A szép asszony megunja a néma-ágot, a csendet.
— Nos, hát nincsen ma egy szava sem hozzám, Elemér? — kérdi a fiatal embertől s ínt, hogy jöjjön közelébb, egészen mellé s üljön a pamlagra.

A halovány ifju szó nélkül engedelmeskedik.
Ábrándos, mely tűzi szemével beletapad a szép asszony arcába, melynek rózsaszínű pirja alól mintha látszanék a forró vér lüktetése. Nézi hosszasan, mereven a szép asszony kavargó fürteit, amint oda simulnak a hófehér nyakhoz, ölelve és csókolva a szép asszony vállait s azután borús bánatos hangon megszólal:

Maga kegyetlen hozzám, asszonyom!
— Én? . . .
— Nem hallgatja meg vallomásom, hidegen, részvétfenül nézi szívem vergődését s még reményt sem nyújt . . .
— Bohó fiu, szegény Elemér! — nevetett fel

A magyar faj jövője érdekében itt az ideje hogy ezen esztelen és lelketlen bűn kiirtására minden tényező szövetkezzék. A lelkészek, városi hatóságok, bíróságok s a társadalom minden jó-érzésű tagja. A magyar nép pusztulásának csiréit nem szabad felburjánozni engedni. Előttünk az elrettentő példa: a szászok pusztulása az erdélyi megyékben.

Gondolják meg azok, a kik mindig csak a vagyon után esengenek s a sok gyermeket a vagyon pusztítóinak tekintik, hogy a gyermek az isten legnagyobb áldása s a magyar ember hazájának akkor tesz legnagyobb szolgálatot, ha gyermekeket nevel s azokat becsületes hazafiakká felnevelni igyekszik.

Egészségügyi intézkedések.

Azt tartjuk és bizonyára velünk együtt még mások is azt tartják, hogy a népek műveltségére abból lehet legjellemzőbben itélni, hogy az egészségi viszonyok milyen lábon állanak. Sajnos, hogy ezen tapasztalati igazság a mi arany kalászkokban bővelkedő hazánkra nem egészen áll, mert bár a műveltségnek — saját itéletünk szerint — megfelelő fokára jutottunk volna, mégis a közegészség tekintetében igen kezdetlegesen vagyunk.

Természetesen itt is, mint mindenütt, a városok járnak elül a példával. A falvak egész lelkesedésüket, pénzüket, vagyonukat a városokba hordják, becézgetik, dédelgetik azokat és csak egyet visznek onnan haza magukkal: a betegségeket.

Be van bizonyítva, hogy a városok a tulajdonképeni telepei és melegágyai minden veszedelmes betegségnek. A por, a bűz állandó a városokban. A tisztaságot csak hírből ismerik s áldásairól csak könyvekből olvasnak. Törmelekekből építkeznek s így nem csodálhatni, ha a lakásokban nem az ember, hanem a poloska meg a svábbogár uralkodik. Külömben is a lakások rendszerint zsufolva vannak és vasidézettel, csodagyomorral kellene birniok az embereknek, hogy az ilyen helyeken egészségesek maradjanak.

Azonban ezen tények dacára a hatóságok tehetetlenek. Ha a legesekélyebb óvintézkedéseket foganatosítják, szeretnék, hogy a sajtó lár-

mázzon, mintha megmentették volna a világot az elsüllyedéstől, pedig csak kötelességeket teljesítették, miért elismerést sem várhatnának. Igazi közigazgatási komédia megy végbe az egészségügyi adminisztráció terén s nem csoda, ha a gyermekek ezrei a lassu, de biztos elpusztulásnak vannak kitéve, mintegy bizonyítékául annak, hogy a hatóságok vagy nem akarják, vagy nem tudják a közegészséget oly fokon tartani, a mint az kívánatos volna.

Annyira süllyedtünk már, hogy a legrombolóbb ragadós betegségek állandókká lettek az ország némely vidékén és senkit sem hat meg a nemzet pusztulása, a magyarság állandó romlása.

Nem az oláhok, szászok, szerbek és tótok ellen kell ma már küzdeni, hanem a piszok, a szenny, a betegségek ellen kell állandó és irtó harcot folytatni, pénzzel, ésszel, emberi erővel és a mi fő, öntudatossággal.

De erre kevés az állam, gyengék a hatóságok s külömben is minduntalan panaszkodunk, hogy mindent az állam vesz a kezébe. *Álljon elő már egyszer itt is a társadalom!* Egymással kezét fogva, áldozatokat hozva, meptsük meg gyermekeinket, testvéreinket, polgártársainkat. Ne nézzük tétlenül a pusztulást.

Segítsünk a hatóságoknak s azon igyekezzünk, hogy a hatósági intézkedések keresztülvitelét lehetővé tegyük. Az orvosi tudomány mai állapotában egyedül a tisztaság gátolja a ragályos betegségek tovaterjedését s ez a leghatalmasabb, legfélelmesebb ellensége a betegségeknek és egyetlen barátja az egészségnek.

A hatóság pedig a legnagyobb vaserélylyel kegyelmet és kíméletet nem ismerő szigorúsággal szerezzen érvényt intézkedéseinek. Ha mi is és a hatóság is megteszi kötelességét, semmitől sem félünk, de akármelyikünk erőlködik is, a másik nélkül csak kevésre mehet.

Még nincsen nagy baj, de a közeledő nyári hőség int az ovatosságra, e mindenképen kívánatos tisztaságra, mely tulajdonkép életszükséglete, életeleme az embernek és kell, hogy rendszer szokása is legyen.

M i u j s á g ?

— **Hymen.** Városunk legnemesebb jellemű és közszeretben álló alakja Gróf Bolza Géza tegnap délelőtt a budapesti belvárosi templomban örök hűséget esküdött Szenisey országgyűlési képviselő és nagybirtokos hájos és szelleműs leányának Ilonának. Az esketési szertartást Szirmay L. Árpád helybeli plébános végezte. — Áldás és örök boldogság napja ragyogjon a fiatal párra!

— **Felhívás.** Az építészeti szakosztály t. tagjai a mai délelőtti 11 órakortartandó gyűlésre (Bárány vendéglő) tisztelettel meghívotnak. Deutsch Arthur, elnök.

— **Tüzeset.** Tegnapelőtt d. u. 1/2 2 órakor Gróf Mihály 13 h. sz. a lakos háza kigyuladt s leégett. — Az eziránti rendőri nyomozás folyamatban van.

— **Halálozás.** Nemes Simon Ambrus Kálmán mint férj és gyermekei Árpád Zoltán úgy a maguk mint az összes rokonság nevében, mélyen megszómodott szívvel jelentik, szeretett nejeinek illetve édes anyjának Koncz Eszternek élete 31-ik boldog házasságának 9-ik évében hosszú szenvedések után f. hó 30-án reggel 4 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 31-én d. u. 4 órakor fogtak az ev. ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra tétetni. Áldás és béke poraira! Szarvas, 1894. május 30.

— **Vajjon mi lesz?** Méltán kérdezhetik az öcsödiek a vak sorstól, ha a Körös 13 sz. átvágásán levő repülő-hídat látják. A Körös egy kissé megáradt s így a hid nem elég hosszú a folyó szélességére. Komppal nem toldható, padlózattal akkora rész nem pótolható. Vajjon mi lesz, ha nagyobb áradás kerül?

— **Temetés.** Nehai tisz. Juhász Benjamin özvegye Molnár Juliának temetése folyt le máj. hó 20-án d. e. 10 órakor Ócsodón, öcsese és gondozója Molnár Mihály ügyv. házában. Az intelligencia teljes számban osztozott a gyász-részvétben, a nép halálját róttá le egykori lelkipáztora özvegyének koporsójánál. Megható ima után nt. Olák Antal ev. ref. lelkész gyönyörű egyházi beszédben szobnél-szebb hasonlatokkal lélekemelő példaképen mutatta fel; Molnár Mihály ügyvéd családját hol a szeretet tiszta világa — önző korunkban is — ösiségekben lenn maradt. A gyászéneklést az öcsödi dalkör teljesíté.

— **Békésmegye népmozgalmi adatai.** Fábry Sándor dr. alispán a megyegyűléshez beadott jelentése szerint az elmúlt 1893. év főbb statisztikai adatai a következők: 11659 gyermek, ezek között volt finemű 5907, nőnemű 5752. Törvénytelen ágyból származott 491 gyermek. Ezekben felül halva született 338. Kettős szülés volt 150. hármas szülés 2 esetben. Meghalt a vármegye területén a múlt évben 8787 egyén. Ezek között volt finemű 4326 nőnemű, 4261. Összehasonlítva a születéseket a halálozásokkal mutatkozik 3072 fönyi szaporulat, mi az 1892. évi szaporulathoz viszonyítva az egészségügyi állapotoknak javulását tünteti fel.

hangosan a kívánatos asszony s melléről letépte az oda tűzött rózsát, hullámos, fekete hajába szúrta.

Hallja igazán szeret magam engem, Elemér?

— Asszonyom . . .

Ne kulcsolja össze kezeit s ne beszéljen frázisokat nekem. Ha szerelmi vallomást akarok olvasni, felütök egy regényt, meg van az ott írva jobban, szebben.

— Nekem a lelkem, a szívem, a vérem háborog, asszonyom s a mit én érzek, az már nem szerelem, hanem örület, valóságos pokol!

A szép asszony ajakán egy lassu mosoly, homlokán egy árny borongott keresztül.

— Örület, a melyből minden férfi kigyógyul egy nőfény hét alatt.

A halovány ifju magasra egyenesedett és nemes vonásai haragos pirba borultak.

— Önnek nincs joga ezt nekem szememre hányni asszonyom. Ön csalódott egy férfiben s ezért büntet ily keserűen engem?

— Én? . . . büntetem? . . . Látja barátom, minket semmi kötelék nem fűz egymáshoz s ön mégis lázong, neheztel reám, mert életem egy szomorú tapasztalatát elmondottam.

— Szeretem, asszonyom, haldokló szívem utolsó, erős szenvedélyével s fáj hallanom, hogy ebben lételkodik.

— S ha én bánatot okoznék cserébe vallomásommal, ha azt mondanám, hogy nekem pihenésre,

nyugalomra van szükségem az átélt szenvedések után, hogy nem lehetek soha, sohasem az öné? . . .

A halovány ifju összeremegett.

— Soha? Jól van, asszonyom, legyen úgy. Még emlékezetemet is törölje ki lelkéből s feledje el örült meg gondolatlan beszédemet. Lehet, hogy önnek igaza van, hogy ez az érzelm, mely megfojtással fenyeget, nem egyéb láznál, a forró és nyughatatlan vér mámoros vágyánál s hogy az álamból fölbredne . . .

A kis szoba rejtelmes csendjét halk zokogás verte fel s a szép asszony arcán csillogó könnyek gördültek végig.

Valami lágy, kellemes zsongás is szűrődött be a nyitvabagyott ablakon s a napsugarak imbolgóg fénye körül ragyogta a zokogó asszonyt.

— Látja, Elemér, ön is igazat nekem s valóni készül.

— Örökre asszonyom!

— És nem tér vissza többé vissza soha barátújéhez, az elfeledett, szenvedő asszonyhoz?

Az ifju szomorú, fájó tekintetével sokáig vizsgálgatta a szép asszony könnyes vonásait s remegő hangon szólt.

— Magammal viszem egy év történetét, azokuak a perceknek emlékeit, melyeket önnek közelében töltöttem s igyekezni fogok azokból vigasztalódni!

— És én? — kérdezte a szép asszony, felállva a pamlag puha vánkosáról.

Az ifju hallgatott.

Érezte ugyan, hogy szívében az érzelmei háborognak, hogy volna még sok mondanivalója, de csalódásában nem tudott és nem akart annyira szívtelen lenni, hogy megalkozza azt, kinek oltárt emelt szerető lelkében.

— Elválnak harag és gyűlölet nélkül, asszonyom mint idegenek, a kik sohasem látták egymást.

S ha én nem engedném önt elmenni, ha halovány fejét ide szorítanám a keblemre s megkísérlelném a vigasztalást? . . .

— Asszonyom! . . .

— Ha azt mondanám, hogy szeretem már régtől, évek óta s a titkolt érzelm sulya alatt a kiök kinját szenvedtem végig: akkor is elmenne?

A halovány ifju görcsös reszketéssel szorította magához a beszélő asszonyt ajkát lezárta egy szenvedélyes csókkal.

S az alatt, míg a nap áldozó sugarai az ölelkező pár feje fölött vibráltak, a kis madár is megszólalt a kalitkában s vig csicsérgéssel danolta a szerelem örök-szép dalát.

— **Azonnal bejelentendők.** Póntosan tudni akarja a belügyminiszter, hogy hol és mikor alakulnak új lapok. E végből tegnap leíratot intézett minden vármegye alispánjához és a város polgármesteréhez meghagyván hogyha valami új lapot jelentenek be, hozzájuk, arról még az nap tegyenek hozzá sürgős jelentést.

— **Pálinka-poharazási és utcán való kimerési jog.** Az 1888. XXXV. t. cz. szerint a kismértékben való elárúsítások száma korlátozható nem lévén, felmerültek oly nézetek, hogy az égetett szesz italok poharazása s utcán át nyílt edényekben való kimerése iránti engedélyek sem korlátozhatók. A pénzügyminiszter helytelennek nyilvánította e felfogást s kijelenté, hogy egyáltalán csak kivételes körülmények között van helye ily engedélyek kiadásának, nem lévén szem elől téveszthető, hogy elharapózásuk közérkölciségi tekintetéből nem kisebb bajt képezne, mint a valóságos kimerési üzletek sokasága. Különösen nem lévén indokolt ily engedélyek kiadása kisebb forgalmu helyeken; meghagyta a miniszter, hogy jövőre kis községekben s 5000 lakosnál kevesebbet számláló nagyközségekben egyáltalán ne adassanak ki ily engedélyek s ha különös méltánylást érdemlő okok forognának fenn, ez iránt hozzá ügydöntés végett esetről-esetre jelentés teendő. Kivételt csak a fürdőhelyek képeznek a hol a forgalom igényeihez képest korlátolt mérvben ily engedélyek jövőre is a lakosság számára való tekintet nélkül kiadhatók.

— **Ministeri rendelet az ügyvédek jutalomdíjáról és költségéről.** Az ügyvéd jutalomdíja és költsége iránt hozott ítéletekben, végrehajtási és telekkönyvi végzéseket, az említett követelések jogcímének megjelölése tárgyában az igazságügyminiszter rendeletében meghagyja a bíróságnak, hogy az ügyvédi munkadíj és költség iránt indított perekben hozott ítéletekben, valamint az ilyenmű követelések behajtása céljából végrehajtást elrendelő végzéseket mindig szabatosan jelöljék meg a követelés jogcímét. Ugyan e tekintetben a telekkönyvi bejegyzést elrendelő végzéseket szintén határozottan emeltessék ki. — A rendelet kibocsátására az a sérelem adott okot, hogy bár az ügyvéd keresményét III. oszt. kereseti adóval már megrótták, reá a végrehajtás során eddig külön tőkekamatadót is kiróttak, amit a miniszter ezúttal megszüntetni óhajt.

— **Kit érdekel.** E napokban, a községi tanács-hoz érkezett egy miniszteri leirat Arról van benne szó, hogy Gradó szigetén a házaló kereskedés április elsejétől kezdőleg elfiltatott. Most már csak az a kérdés hogy kik előtt hirdessék ki ezt a leiratot, itt Szarvason vajjon kiket érdekel? Amennyiben pedig Gradó szigetének házaló kereskedése iránt érdeklődne valaki, ám tessék a tilalomról fenn a városházán meggyőződni, ahol a vonatkozó miniszteri leiratot szívesen felmutatják.

— **Ahol Kossuthot elfogták.** A „Buda és Vidéke“ legutóbbi számának vezércikkében Képerjessy István felhívja a budai polgárokat, hogy adakozzanak egy emlékköre, melyet a Zugliget „Isten szeme“ nevű nyaralójának területén azon a helyen állítanak fel, — ahol Kossuth Lajost 1837-ben a Törvényhatósági Tudósítások szerkesztése miatt elfogták. — A nyaraló most Haggenmacher Károlyé, ki bizonyára szívesen enged majd át egy-két ölnyi területet a nemes célra.

— **Munkásmozgalmak.** Csongrádban Tallián Béla főispán f. hó 23-án délután magához rendelte a szentesi munkásvezéreket, hogy őket a szándékaik felől kihallgassa. Most arról adunk hírt, hogy e kihallgatás alkalmával a munkásvezérek belátták a szándékuk helytelen voltát és elálltak attól, hogy a hatósági tilalom ellenére is gyűlést tartsanak. A kihallgatás során csupán egy ember okvetetlenkedett közöttük, akit azonban a főispán erélyesen leintett, figyelmeztetve őt, milyen következményei lehetnek az esetleges ellen-szegülésnek. Ezzel — úgy látszott — az ügy békés megoldást nyert és a munkás-vezéreknél is fölülkerekedett a Szentes népet általában kitűnően jellemző józan belátás, mely nem engedi, hogy megfontolatlan birtelenkedéssel korbácsolassanak fel a szenvedélyek. Ez azonban csak látszat volt, mert 25-én oly jelek mutatkoztak, hogy Csathó alispán egy század katonaságot kért Szentesre az aratás utáni és egyelőre a csendőrséget husz legénnyel Tull László vezetése alatt megerősítette.

— **Aapróságok.** Nyári uton. Vendég (a vendéglőshöz, a ki a levest hozta) De hát vegye ki az újját a leveses tálból! Ne fogja ugy...

Vendéglős (megnyugtatólag) Ne tessék aggódni, nem olyan meleg!

Főismerték.

Kamilla ur, én nem élhetek az ön leánya nélkül.

— Oh, uram, ön igen nagyra becsüli az ön vagyonomat!

A jó tavasz. — Ifju versgyártó: Oh, hány-szor megénekeltem én már a tavaszt!

X-úr: És lássa, mégis mindig visszajön!

Kedélyesen (vicinális vasuton.) Sajnálom, uram, minden hely el van foglalva. Ha azonban velünk akar futni, a legközelebbi állomáson kiszáll egy utas.

A hegytetőn. Vezető: Hölgyeim, fölértünk a hegy tetejére. Most háromezer méterrel vagyunk a tenger színe felett... és tessék elképzelni, hány méter mély még ez a hegy a földben...

Előrelátás. Egy kisebb birtok gazdája a leányával s ennek a jövődöbeljével sétakocsizást tesz, hogy bemutassa a birtokot. A kocsis jó gyorsán hajt.

— János, — sugja a birtokos a kocsis fülébe, — ne hajts olyan gyorsan, majd kisebbnek látszik a birtok.

A kathedrálról. Tándr: Uram, a levegőt nem lehet látni, de azért nem olyan egyszerű dolog ez, mint a milyennek látszik.

Praktikussan.

Hogyan, a Gerey lány tetszik neked?

— Persze, hogy tetszik, van benne valami, a mi engem...

— Fejezd ki magadat számokban, barátom!

CSARNOK.

A borotva hóseiről.

Minden változik a világon, csak a borbélyok, ezeknek a modora és környezete nem. Ezek sohasem változnak. A mit egy borbélyműhelyben megérünk, ha először lépünk abba, megérjük azt később is a borbélyműhelyekben, még pedig életünk fogytáig.

Ma reggel, mint rendesen, megborotváltattam magamat. Miközben én a Main-utca felől közeledtem az ajtó felé, valaki szintén közeledett oda a János-utca felől, — mint rendesen történni szokott. Szaporáztam lépéseimet, de hiába iparkodtam: az a valaki egy rövid lépéssel megelőve. előttem lépett be s én nyomban követve. Láttam, a mint hatalmába ejti az egyetlen üres széket, azt, a melyiknél a legügyesebb borbély állt.

Tizenöt percig kiunt maradtam s aztán a legjobb remény fejében ismét beléptem. Természetesen valamennyi szék el volt foglalva s négy vendég hallgatag, várakozó, melázó, mogorva és szórakozó arcot öltött, mint rendesen szoktak azok, akik borbélyműhelyben várakozással töltik el az időt. Én egyik ócska keveret sarkában foglaltam helyet s azzal öttem Járabig az időt, hogy minden nemzetbeli kuruzs-ök keretbe foglalt hirdetőmnyeiket hajfestő szerekre vonatkozólag tanulmányoztam. Aztán olvastam a rumos üvegeken a gyárosok vastag betűkkel nyomtatott neveit, majd a habverő esőszék számait, melyek a polcon álltak; szemügyre vettem a falon diszlo olcsó szennyes képeket, melyek csatákat, hajdani elnököket, kényelmesen ujjtözködő szultánokat, meg azt az unalmas örökké fiatal leányt ábrázolják, aki a nagy apa szemüvegét teszi fel; titkon átkoztam a vidám kanárimadarat s a kétségbeesett papagályt, melyeket majdnem minden borbélyműhelyben megtalálhatunk. Végre egy illusztrált időszaki folyóirat legkevesébe elnyűtt példányát kerestem ki, mely a szennyes középasztalon hevert s tanulmányoztam abból rég elmúlt események bírálaton alul álló silány leírását.

Végre rám került a sor. Egy hang megszólalt: „A ki következik“ s megadtam magamat, — természetesen a Nr. 2-nek. Ez mindig így szokott lenni. Szérenyen megjegyeztem, hogy sietős az utam s eme nyilatkozatom oly mélyen meghatotta, mintha sohasem hallott volna ilyesmit. Előre nyomta a fejemet s egy kendőt alkalmazott az állam alá. Ujjával az inggallérom alatt kaparászott s becsüsmösölte a kendőt. Aztán fölborzolva hajamat, tudatta velem, hogy azt meg kell rövidíteni. Én azt válaszoltam, hogy azt nem akarom megkurtítani. Még egyszer felborzolva a hajamat s is-

mételve kinyilatkoztatta, hogy meglehetősen hosszú lévén az, a hegyéből le kell valamit csipni; különösen hátul szükségesnek tartja azt. Azt mondtam, hogy hiszen egy héttel ezelőtt kurittattam meg. Gondolkozva szemlélgette pillanatig hajamat; aztán megvető hangon kérdezte, ki nyírt meg legutóljára. Gvorsan válaszoltam: „Ön maga! No, itt megcsiptem. Aztán a szappan hab veréséhez fogott s a tükörben szemlélgette magát, ruhözben időről-időre szünetelt tevékenységében, hogy egészen közel menve a tükörhöz, alát bírálgassa.

Majd arcom egyik oldalát alaposan beszappanoztam s éppen a másíknak bekenéséhez akart fogni, midőn egy kutyaviadal vonta magára a figyelmét, oda futott az ablakhoz s ott megállva. végignézte azt, miközben több kollegájával fogadást téve két sillinget vesztett, mi nekem nagy elégtételül szolgált. Most már bevégezte a beszappanozást, miközben csupán két izben fente be ajkamat a pamacsosál s aztán elkezdte kézzel bedörzsölni a szappant s míg elfordított fejjel, a többi borbélylegénnyel a kutyaviadalról beszélgetett, aközben jelentékeny mennyiségű szappanhabot nyomott a számba s ugyan ezt észre sem vette, de annál inkább észrevettem én.

Most egy régi nadiágtartón kezdte borotváját élesíteni, mely munkájában bizonyos álarcosbál fölött keletkezett vita tartóztatta föl, mely bálban ő utánzott hölgyeményét-prémme szegélyezett palástjában királyt képviselt volna. Nagyon örült, hogy őt bizonyos hölgygyel hozták szóba, akit ő deliségével elbájolt s minden áron folytatni akarta a vitát, miben kifejezte, hogy kollegáinak a bosszantásait meguntta. Eme körülményből kifolyólag meg egyszer megszemlélte magát a közben s letéve a borotvát, kiváló gonddal megkeféltte a haját, miközben egy makacsul ellenszegülő fürtjét leragasztotta a homlokára, közepén elválasztotta a haját s két oldalt a füle fölé keféltte fürtjeit.

E közben a szappanhab megszáradt az államon és arcomon s nyilván behatolt az nemesebb részeimbe.

Most elkezdett borotválni, miközben ujjait arcomba mélyesztette, hogy a bőrt kifeszítve, időről időre az orromat is megmarkolja, fejemet hol ide, hol oda forgatva, a mint éppen a kényelmesebb borotválás kívánta s ezalatt szüntelen a torkát köszörülve és krakogott.

A meddig arcomnak még nyirkos helyén működött a borotvával, mit sem szenvedtem, De a mint elkezdett kaparni az államon, könnybe lábadt a szemem. Arra nem ügyeltem, hogy aggasztóan közel jött hozzám; az ő foghagyma illatával sem törődtem többé, mert hát valószínűleg valamennyi borbély foghagymaevő; de ezenkívül volt még valami rajta, ami félelmet gerjesztett bennem, hogy elevenbe talál vágni s ez nem kis mértékben aggasztott.

Most a fölött töprengtem, hogy ezuttal hol vág meg legvalóbszintűen; de ő megelőzött s megvágta az állam hegyét, még mielőtt a dologgal tisztába jöhettém volna. Rögtön fenni kezdte a borotváját — a mint egyébiránt elébb kellett volna megselekednie. Nem vagyok barátja a nagyon erős borotválásnak s nem akartam magamat a további kínzásnak kitenni.

Megkísértem rábeszélni, tegye félre borotváját, tartván attól, hogy oldalt veszi munkába államot, mely nálam a legkenyesebb rész — oly rész, melyen borotva kétszer sem sikolhatik át a nélkül, hogy kárt ne tegyen. De ő erre az felelte, hogy csak némi egyenetlenséget akar kisimítani s ugyanabban a pillanatban borotvája a féltett ponton siklott végig s a sok borotválástól származott perszenéseket kaparta le. Aztán vöröses rumba mártotta kendőjét s nem a leggyöngédebben dörzsölte be azzal az egész arcomat, úgy csapkodva azt oda, mintha valamely emberi lény valaha arcát ily módon mosta volna.

Aztán letörölte nedves arcomat a kendő száraz végével, jól oda csapkodva azt, mintha valaha emberi lény így törülközött volna, De hát egyik borbély ritkán szokott úgy törölni, mint a másik. Majd ismét a vörös színű rumba mártva kendőjének a hegyét, bekenete a megvágott helyet s a sebet belönte keményítő porral s újra rummal kente be, s talán egész örökkévalóságig ismételte volna a tömést és kenést, ha ezen fel nem háborodom s nem kérem, hagyjon föl azzal. Most be is risporozta arcomat, kiegyenesedett s elkezdett az ujjával a hajamban szántani, aztán figyelmes szemle alá vette az újját. Erre a haj tisztítását indítványozta, azt állítva, hogy ez szükséges, nagyon szükséges.

Megjegyeztem, hogy éppen tegnap, a fürdőben magam mostam meg alaposan a fejemet.

